

راهنمای آموزش بالینی

کارآموزی در عرصه بهداشت مادر و کودک

در مراکز بهداشت

دوره کارشناسی مامایی

تهیه و تنظیم :

خانم نشاط پیمان

عضو هیئت علمی گروه مامایی

نام درس : بهداشت مادر و کودک و خانواده II (کارآموزی در عرصه) کارشناسی پیوسته

تعداد واحد : ۲ واحد (۱۰۸ ساعت)

پیش نیاز : بهداشت مادر و کودک و خانواده تئوری ، بهداشت مادر و کودک I (کارآموزی)

فراگیران : دانشجویان کارشناسی پیوسته مامایی (ترم ۸)

دانشجوی عزیز :

حضور شما را در محیط کارآموزی بهداشت مادر و کودک خیرمقدم عرض نموده و امیدوار هستیم با یاری خدا و تلاش و پشتکار هر چه بیشتر قادر باشید تا انتهای دوره کارآموزی به اهداف آموزشی مورد نظر نایل آید .

اهداف کلی :

- ۱- کسب مهارت در برقراری ارتباط صحیح با مراجعین و کارکنان بهداشتی
- ۲- کسب مهارت در پایش رشد و تکامل نوزاد و کودک و انجام اقدامات لازم در مورد نوزادان و کودکان مراقبت ویژه
- ۳- کسب مهارت در مشاوره و ارائه خدمات تنظیم خانواده
- ۴- کسب مهارت در آموزش بهداشت به مادر (فردی و گروهی) ، خانواده و جامعه
- ۵- کسب مهارت در راهنمایی و کمک به گروههای آسیب پذیر و خانواده آنان در موارد لزوم

اهداف جزئی :

امید است دانشجو پس از گذراندن این دوره علاوه بر مهارت بیشتر در اهداف کارآموزی بهداشت مادر و کودک (I) قادر باشد در مشاوره و ارائه خدمات تنظیم خانواده مهارت لازم را کسب نماید .

الف) تنظیم خانواده :

در برخورد با مراجعین انتظار می رود :

- ۱- با مراجع ارتباط مناسب کلامی و غیر کلامی برقرار نماید .
- ۲- در مراجع برای استفاده از روشهای پیشگیری از بارداری ایجاد انگیزه کند .
- ۳- از مراجع شرح حال بگیرد .
- ۴- از مراجع معاینه فیزیکی به عمل آورد .
- ۵- باتوجه به مشاوره GATHER مزایا ، معایب، نحوه مصرف و میزان موثر بودن روشهای پیشگیری از بارداری مورد نظر او مشاوره نماید .
- ۶- باورهای غلط مراجع را در مورد روشهای پیشگیری شناسایی و اصلاح نماید .
- ۷- تغییر روش تنظیم خانواده با انجام مشاوره لازم .
- ۸- به مراجع در انتخاب آگاهانه یک روش پیشگیری از بارداری کمک کند .
- ۹- در طول مشاوره ، وسایل سمعی و بصری مناسب را بکارگیرد .
- ۱۰- به سوالات مراجع در مورد روش پیشگیری از بارداری انتخاب شده ، پاسخ مناسب و آموزشهای لازم را بدهد .
- ۱۱- آزمایشات لازم برای استفاده از روشهای پیشگیری از بارداری را درخواست کند .

۱۲- درخواست آزمایش اسمیر کند.

۱۳- جواب اسمیر را تفسیر کند.

۱۴- زمان مراجعات بعدی را مشخص و در پرونده ثبت نماید .

۱۵- شرح حال طبی وسابقه استفاده از روشهای پیشگیری از بارداری او را بررسی نماید .

۱۶- رضایت مراجع، مناسب بودن وعوارض روش فعلی مورد استفاده را بررسی نماید .

۱۷- معاینات دوره ای را انجام دهد ، آزمایشات لازم رادرخواست و در صورت لزوم مراجع را ارجاع وپیگیری نماید .

۱۸- زنانی را که دچار عوارض روش پیشگیری مورد فعلی شده اند شناسایی کند واقدامات لازم (آموزش ، ارجاع وپیگیری)را انجام دهد.

۱۹- به زنانی که تازگی زایمان یا سقط داشته اند درمورد مناسب ترین روشهای پیشگیری ، نحوه مصرف، تاثیر برشیردهی وبارداری بعدی آموزشهای لازم را بدهد .

۲۰- عوارض ترکیبات پروژسترونی را درمصرف کنندگان تشخیص ومراقبتهها وآموزشهای لازم رابدهد .

۲۱- روشهای تزریقی را طبق دستورالعمل مربوطه تزریق نماید .

۲۲- آی یودی را طبق دستورالعمل مربوطه جاگذاری نماید .

۲۳- آموزشهای لازم درمورد آی یودی (کنترل نخ ،علائم خطر و موارد نیاز به مراجعه فوری ، استفاده ازروشهای پیشگیری کمکی ومراجعه بعدی ، را به مراجع بدهد .

۲۴- مصرف کنندگان آی یودی را درفواصل مناسب بررسی کند و در صورت عدم رویت نخ اقدامات لازم (آموزش ، ارجاع وپیگیری) را انجام دهد.

۲۵- آی یودی رابه روش صحیح خارج نماید .

۲۶- مزایا ، معایب ، نحوه مصرف ، روش نگهداری و روشهای اورژانس پیشگیری (EC) را به مصرف کنندگان کاندوم آموزش دهد .

۲۷- مشکلات زنانی که توبکتومی شده اند شناسایی و درصورت لزوم ارجاع و پیگیری نماید .

۲۸- به مصرف کنندگان روشهای طبیعی پیشگیری از بارداری میزان شکست ، نحوه استفاده از این روش (ثبت واندازه گیری درجه حرارت وبررسی ترشحات واژینال) را آموزش دهد .

۲۹- اقدامات انجام شده را درپرونده بهداشتی ثبت نماید .

۳۰- شرایط مناسب نگهداری (درجه حرارت ، نور، محل مناسب ، تاریخ مصرف) وسایل مختلف پیشگیری ازبارداری را رعایت نماید .

ب) خدمات مشاوره ای :

۱-آموزش فردی یا گروهی و اداره کلاس های تنظیم خانواده

۲- درصورت امکان درکلاسهای ارائه خدمات مشاوره ای قل از ازدواج شرکت کند .

۳- درصورت امکان درارائه خدمات مشاوره ای به خانواده های دارای کودک معلول مشارکت کند .

۴- درصورت نیاز مراجع رابه مراکز مشاوره ای تخصصی ارجاع دهد .

ج) بهداشت کودک :

۱- بامادر وکودک ارتباط صحیح برقرارکند.

۲- برای کودک پرونده بهداشتی تشکیل دهد .

۳- اهمیت پایش رشد کودک و ارتباط رشد با تغذیه و بیماریها را به مادر آموزش دهد.

۴- معیارهای پایش رشد کودک (تغییرات وزن ، قد و دورسر) را بررسی و نمودارهای آن را ترسیم و برای مادر تفسیرنماید .

- ۵- اختلالات رشد کودک را تشخیص و اقدامات لازم (آموزش، ارجاع و پیگیری) را انجام دهد.
- ۶- سیر تکاملی نوزاد و کودک را بررسی و اختلالات تکاملی کودک را تشخیص و اقدامات لازم (آموزش، ارجاع و پیگیری) را انجام دهد.
- ۷- اهمیت تغذیه انحصاری، مزایا و روش صحیح شیردهی، راههای حفظ و تداوم شیردهی و نشانه های کیفیت شیر را به مادر آموزش دهد.
- ۸- رژیم غذایی مادر شیرده را بررسی و آموزش های لازم را بدهد.
- ۹- راههای پیشگیری، درمان و مراقبت در مشکلات شایع شیردهی (ماستیت، آبسه پستان، گالاکتوسل، شقاق) را به مادر شیرده آموزش دهد.
- ۱۰- روش جمع آوری و نگهداری شیر را به مادرانی که ساعتی در روز از کودک خود جدا می شوند آموزش دهد.
- ۱۱- شیرخواران نیازمند به تغذیه مصنوعی را شناسایی کند نحوه صحیح تغذیه با شیرخشک را به مادران آموزش دهد.
- ۱۲- نحوه شروع و تهیه غذای کمکی برای کودک و مشکلات مربوط را (درسنین مختلف) به مادر آموزش دهد.
- ۱۳- زمان شروع و نحوه استفاده از مکمل ها (آهن و ویتامین A + D، مولتی ویتامین و) را به مادر آموزش دهد.
- ۱۴- نحوه از شیر گرفتن شیرخوار را به مادر آموزش دهد.
- ۱۵- اختلال در کنترل ادرار و مدفوع را تشخیص و اقدامات لازم (آموزش، ارجاع و پیگیری) را انجام دهد.
- ۱۶- راههای پیشگیری و مراقبتهای اولیه در عفونت های حاد تنفسی، اسهال و استفراغ را به مادر آموزش دهد.
- ۱۷- مشکلات شایع کودکان از قبیل یبوست، کم اشتها، نفخ و دل درد را تشخیص و مراقبتهای لازم (آموزش، ارجاع و پیگیری) را انجام دهد.
- ۱۸- کودکان نیازمند به مراقبت ویژه را بر اساس دستورالعمل مربوطه تشخیص و اقدامات لازم (آموزش، ارجاع و پیگیری) را انجام دهد.
- ۱۹- دهان و دندان کودک را معاینه و اقدامات لازم (آموزش، ارجاع و پیگیری) را انجام دهد.

د) واکسیناسیون :

- ۱- یخچال را از نظر محل قرار گرفتن، دما، تعداد و نحوه چیدن کیسه های یخ (Ice bag)، واکسن ها، شیشه های آب نمک، زمان و نحوه برفک زدایی کنترل کند.
- ۲- کارت واکسیناسیون کودک را از نظر فاصله تزریقات قبلی و نوع واکسن مورد نیاز بررسی کند.
- ۳- واکسن را با رعایت نکات صحیح (تاریخ مصرف، حفظ زنجیره سرما، انتخاب سرنگ سوزن و محل مناسب، انتخاب و ضدعفونی کردن محل تزریق) تلقیح نماید.
- ۴- عوارض واکسن تلقیح شده و مراقبت های مربوط را به مادر آموزش دهد.
- ۵- کودکان دچار عوارض واکسیناسیون را ارجاع و پیگیری نماید.
- ۶- واکسن تلقیح شده را در کارت و پرونده ثبت نماید و زمان مراجعه بعدی را تعیین کند.
- ۷- لزوم حفظ و نگهداری کارت واکسیناسیون را به مادر آموزش دهد.
- ۸- برنامه ریزی واکسیناسیون بر اساس فواصل و نوع واکسن برای کودکی که برنامه واکسیناسیون خود را درست و به موقع آغاز نکرده است.

ه) مراقبت مادر باردار

- ۱- آشنایی کامل با نحوه کنترل و مراقبت مادران طی بارداری و تشخیص موارد پرخطر بارداری ارجاع و پیگیری آنها
- ۲- آشنایی با نحوه آموزش مادران باردار طی بارداری، زایمان، شیردهی
- ۳- آشنایی با وظایف انسانی و اخلاقی ماما در قبال مادران باردار، همراهان و رعایت موازین شرعی و اسلامی
- ۴- آشنایی با نحوه مراقبت های بعد از زایمان
- ۵- شرح حال کامل و دقیق از مادران باردار تهیه نماید و در پرونده ثبت نماید.
- ۶- معاینات عمومی شامل سروگردن، سینه، شکم و اندامها را انجام دهد.

- ۷- تغییرات دوران بارداری را در اندامهای مختلف بدن تشخیص دهد .
- ۸- فشارخون را بطور صحیح ودقیق کنترل نماید .
- ۹- قد و وزن مادر را بطور دقیق اندازه گیری وثبت نماید .
- ۱۰- BMI را تعیین و میزان اضافه وزن مجازدربارداری راتعیین نمایدوبه مادر اطلاع دهد .
- ۱۱- EDC را براساس LNMP را بطور صحیح محاسبه کند .
- ۱۲- ارتفاع رحم را با استفاده از سانتی متر وانگشتی و مک دونالد ازروی شکم تعیین نماید .
- ۱۳- سن بارداری رابراساس LNMP مشخص نماید .
- ۱۴- علائم بالینی بارداری تشخیص دهد .
- ۱۵- مانورهای لئوپولد رانجام دهد ومواردطبیعی وغیرطبیعی را تشخیص دهد .
- ۱۶- مکان ضربان قلب جنین رامشخص وأن رادقیقاً شمارش کند ومواردغیرطبیعی را تشخیص دهد .
- ۱۷- آزمایشات لازم جهت تشخیص بارداری را با توجه به زمان مناسب درخواست کند
- ۱۸- درخواست انجام سونو گرافی
- ۱۹- اندیکاسیون های لازم برای سونوگرافی دربارداری راذکرکند.
- ۲۰- در مورد تغذیه صحیح ، بهداشت دندان ودهان ، ورزش و واکسیناسیون دوران بارداری با مادر مشاور نمائید
- ۲۱- زمان واکسیناسیون وواکسن های مجازدوران بارداری رابه بیان کند .
- ۲۲- درزمینه مشکلات مادر در دوران بارداری به او توضیحات واو توضیحات وآموزش لازم بدهد .
- ۲۳- آزمایشات دوران بارداری شامل خون وادرار درخواست ونتایج راتفسیر کند .
- ۲۴- درصورت مشاهده نتایج غیرطبیعی آزمایش مادر را به پزشک ارجاع دهد.
- ۲۵- درمورد نوع زایمان (طبیعی ، سزارین)بامادر مشاوره نماید .
- ۲۶- مادران را از جهت جسمی وروانی برای پذیرش بارداری وزایمان آماده کند.
- ۲۷- داروهای مجاز مورد نیاز مادر بارداری را بطور صحیح تجویز نماید .
- ۲۸- اهمیت استفاده از مولتی ویتامین ،آهن ، اسیدفولیک را آموزش دهد.
- ۲۹- توجه و معاینه در مورد بهداشت دهان و دندان و ارجاع به دندانپزشک
- ۳۰- علائم خطر دربارداری رابرای مادر توضیح دهد .
- ۳۱- زمان مراجعات مادر طی بارداری را تعیین وثبت نماید .
- ۳۲- موارد بارداری پرخطر را تشخیص داده وبطورصحیح مراقبت نماید .
- ۳۳- آموزش به مادر باردار در مورد مراقبت از خود در رابطه با شکایات شایع مختلف ،بهداشت فردی ،روابط جنسی،ورزش های دوران بارداری

دیگر موارد

- ۱- آموزش و مشاوره در مورد دوران بلوغ
- ۲- آموزش و مشاوره در مورد مسائل یائسگی
- ۳- آموزش و مشاوره عملکرد جنسی
- ۴- آموزش رابطین بهداشت در یک موضوع مرتبط
- ۵- ارائه کلاس آموزشی برای مدرسه دخترانه
- ۶- بازدید از مرکز سالمندان
- ۷- بازدید و ارائه خدمات بهداشت مادر و کودک در مرکز بهداشت روستایی
- ۸- بازدید از مهدکودک و آموزش در مورد مسائل بهداشتی کودکان قبل از سنین مدرسه
- ۹- انجام یک پروژه حل مشکل بهداشتی یا مدیریتی
- ۱۰- شرکت در پرسش و پاسخ و مطالعه مباحث نظری که مربی تعیین می کند

فعالیت‌های آموزشی روزانه دانشجویان ترم ۸ مامایی در کارآموزی عرصه بهداشت مادر و کودک II

توضیح :

کارآموزی بهداشت مادر و کودک طی ۲ واحد به شرح زیر برگزار می شود :

در مراکز بهداشتی - درمانی (۲ روز آموزش گروهی ، ۷ روز در واحدهای مادر و کودک ، تنظیم خانواد ، مادر باردار ، واکسیناسیون ، ارزشیابی و بازدید)

فعالیت آموزشی در مراکز بهداشتی درمانی

الف) آموزش گروهی (۲ روز)

روزانه	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو
اول	<ul style="list-style-type: none"> - تاکید در مورد خواندن و بکارگیری دقیق راهنمای بالینی - مروری بر تشکیل پرونده بهداشتی خانوار - مروری بر پایش رشد و رسم و تفسیر منحنی - مروری در مورد کودکان مراقبت ویژه ، ارجاع ، پیگیری آنان و نحوه آموزش به والدین - نکات قابل توجه در مراقبت از مادر باردار و ثبت در پرونده - توضیح مراحل مشاوره تنظیم خانواده (GHATHER) و تکمیل فرم فاصله گذاری - انجام مشاوره تنظیم خانواده (مراجعه بار اول و تکراری) 	<ul style="list-style-type: none"> - تشکیل پرونده بهداشتی و انجام پایش رشد کودک و رسم و تفسیر منحنی با کمک مربی - ارائه خدمات لازم به کودکان نیازمند مراقبت ویژه و آموزش والدین - انجام مراقبت از مادر باردار و ثبت در پرونده - تشکیل پرونده و تکمیل فرم فاصله گذاری - مشارکت فعال در انجام مشاوره تنظیم خانواده با کمک مربی
دوم	<ul style="list-style-type: none"> - کمک به دانشجو در انجام مشاوره تنظیم خانواده و ارائه وسیله پیشگیری از بارداری - آموزش نحوه گذاشتن IUD با استفاده از مدل رحم یا بیمار 	<ul style="list-style-type: none"> - انجام مشاوره تنظیم خانواده و ارائه وسیله پیشگیری با نظارت مربی - تمرین IUD گذاری با استفاده از مدل رحم - مشاهده و مشارکت فعال در IUD گذاری

ب) واحد مادر و کودک (هفته دوم وسوم)

روز	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو
سوم	<p>- نظارت بر فعالیتهای دانشجو و کمک به او در ارائه خدمات بهداشتی</p> <p>- پرسش و پاسخ در مورد تغذیه انحصاری با شیرمادر و سایر رشد و تکامل کودک تا پایان یکسالگی</p> <p>- نظارت ، بررسی و اصلاح پرونده های تکمیل شده توسط دانشجو</p>	<p>- تشکیل پرونده با کمک مربی</p> <p>- پایش رشد ، رسم و تفسیر منحنی با کمک مربی</p> <p>- بررسی سیر تکاملی کودک</p> <p>- آموزش به والدین در مورد منحنی رشد و تغذیه کودک</p> <p>- ارائه خدمات لازم به کودکان نیازمند مراقبت ویژه</p>
چهارم	<p>- تصحیح عملکرد دانشجو</p> <p>- پرسش و پاسخ در مورد مشکلات شایع شیردهی و سایر رشد و تکامل کودک ۱-۲ سال</p> <p>- نظارت ، بررسی و اصلاح پرونده های تکمیل شده توسط دانشجو</p>	<p>- انجام فعالیتهای روز قبل با کمک مربی</p>
پنجم	<p>- نظارت و کمک به دانشجو</p> <p>- پرسش و پاسخ در مورد مشکلات شایع شیردهی و سایر رشد و تکامل کودک ۳-۸ سال</p> <p>- نظارت ، بررسی و اصلاح پرونده های تکمیل شده توسط دانشجو</p>	<p>- گزارش صبحگاهی در مورد Case های روز قبل</p> <p>- انجام فعالیتهای روز قبل با کمک مربی</p>
ششم	<p>- تصحیح عملکرد دانشجو</p> <p>- پرسش و پاسخ در مورد تجویز مکمل ها</p> <p>- نظارت ، بررسی و اصلاح پرونده های تکمیل شده توسط دانشجو</p>	<p>- گزارش صبحگاهی در مورد Case های روز قبل</p> <p>- انجام فعالیتهای روز قبل با نظارت مربی</p>
هفتم	<p>- پرسش و پاسخ در مورد اختلالات رشد و تکامل کودک</p> <p>- نظارت ، بررسی و اصلاح پرونده های تکمیل شده توسط دانشجو</p>	<p>- گزارش صبحگاهی</p> <p>- انجام فعالیتهای روز قبل بطور مستقل</p>
هشتم	<p>- پرسش و پاسخ در مورد (Training) ادار و مدفوع کودک</p> <p>- نظارت و باز خورد</p>	<p>- گزارش صبحگاهی</p> <p>- انجام فعالیتهای روز قبل بطور مستقل</p>
نهم	<p>- پرسش و پاسخ در مورد بهداشت دهان و دندان</p> <p>- مرور کلی بر مطالب روزهای قبل</p>	<p>- گزارش صبحگاهی</p> <p>- انجام فعالیتهای روز قبل بطور مستقل</p>

ج) واحد تنظیم خانواده (هفته دوم و سوم)

روز	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو
سوم	- کمک به دانشجو در انجام مشاوره و ارائه وسایل پیشگیری از بارداری - پرسش و پاسخ و ارائه اطلاعات تکمیلی روشهای ترکیبی و روشهای نوین پیشگیری از بارداری - جمع بندی مطالب تئوری	- انجام مشاوره و ارائه وسایل پیشگیری با کمک مربی - شرکت در پرسش و پاسخ در مورد وسایل پیشگیری هورمونی
چهارم	- کمک به دانشجو در ارائه وسایل پیشگیری از بارداری و پایش کودک - جمع بندی مطالب تئوری - بررسی پرونده های تکمیل شده توسط دانشجو و دادن بازخورد	- مشاوره و ارائه وسایل پیشگیری و مشاوره در مورد کودک - شرکت در پرسش و پاسخ
پنجم	- نظارت و اصلاح عملکرد دانشجو در ارائه خدمات - پرسش و ارائه اطلاعات تکمیلی در مورد روشهای میکائیکی (سدی) پیشگیری از بارداری و روشهای طبیعی - بررسی پرونده ها و دادن بازخورد	- گزارش صبحگاهی در مورد Case های روز قبل - مشاوره و ارائه وسایل پیشگیری از بارداری - شرکت در پرسش و پاسخ
ششم	- نظارت و اصلاح عملکرد دانشجو در ارائه خدمات - پرسش و ارائه اطلاعات تکمیلی در مورد روشهای اورژانس پیشگیری و روشهای پروژسترونی - بررسی پرونده ها و دادن بازخورد	- گزارش صبحگاهی - مشاوره و ارائه وسایل پیشگیری از بارداری - شرکت در پرسش و پاسخ
هفتم	- پرسش و پاسخ در مورد روشهای جراحی - گذاشتن حداقل ۲ تا ۳ مورد IUD روی بیمار و ماکت	- ارائه خدمات تحت نظر پرسنل
هشتم	- پرسش و پاسخ در مورد مشکلات شیردهی و روشهای کاهش افزایش شیر	- ارائه خدمات تحت نظر پرسنل - پایش رشد و تکامل + تنظیم خانواده - شرکت در پرسش و پاسخ
نهم	مرور مطالب کلی و انجام مشاوره تنظیم خانواده براساس اصول (GHATHER)	انجام مشاوره و ارائه وسایل پیشگیری با کمک مربی - شرکت در پرسش و پاسخ در مورد تمام وسایل پیشگیری

د) مادر باردار (هفته دوم)

روز	فعالیت استاد	فعالیت دانشجوی
اول	<p>- معرفی پرسنل و شرح وظایف آنها</p> <p>- ارائه برنامه اهداف و موضوعات کنفرانس و بحث گروهی به دانشجویان</p> <p>- آشنا نمودن دانشجویان با پرونده بهداشتی</p> <p>پیش از بارداری، بارداری و مراقبتهای پس از زایمان و مانورهای لثوپولد</p> <p>- بازگویی و اصلاح مشکلات یک مراقبت مناسب</p>	<p>- رعایت قوانین و مقررات</p> <p>- رعایت احترام و نکات اخلاقی در ارتباط با مربی، بیماران، پرسنل</p> <p>- انجام مراقبت پیش بارداری، بارداری و پس از زایمان و انجام مانورهای لثوپولد زیر نظر مربی</p>
دوم	<p>- بررسی و نظارت به کار دانشجویان به صورت موردی و سوال از دانشجویان با توجه به case مربوطه و توجه به آزمایشات و مراقبت ها</p>	<p>- ارائه خدمت و انجام مراقبت مادر زیر نظر مربی</p> <p>- مشاوره با مادر و دقت در شرایط خاص هر مراجع و توجه به نیازهای او</p> <p>- درخواست آزمایشات روتین بارداری</p> <p>- تفسیر آزمایشات</p> <p>- شرکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی</p>
سوم	<p>بررسی و نظارت به کار دانشجویان به صورت موردی و سوال از دانشجویان با توجه به case مربوطه و توجه به آموزشها، آزمایشات، سونوگرافی و مراقبت ها و مشکلات قبلی</p>	<p>- ارائه و بررسی case روز قبل</p> <p>- ارائه خدمت و انجام مراقبت مادر زیر نظر مربی</p> <p>- درخواست سونوگرافی</p> <p>- تفسیر سونوگرافی و غربالگری ها</p> <p>- آموزش به مادر در مراقبت از خود در موضوعات تغذیه، خواب، استراحت و بهداشت فردی و روابط جنسی، علائم خطر، تمرینات و ورزشهای دوران بارداری و پس از بارداری</p> <p>آموزشهای بعد از زایمان</p> <p>- شرکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی</p>

د) واحد واکسیناسیون (هفته سوم)

روز	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو
اول	<ul style="list-style-type: none"> - پرسش و ارائه تکمیل اطلاعات دانشجو در مورد یخچال واکسیناسیون ، کارت واکسن ، نحوه انجام واکسیناسیون - کمک به دانشجو در انجام واکسیناسیون و ارائه خدمات مربوطه 	<ul style="list-style-type: none"> - مشکلات فعال در انجام واکسیناسیون و ارائه آموزش به والدین - شرکت در پرسش و پاسخ
دوم	<ul style="list-style-type: none"> - کمک به دانشجو در انجام واکسیناسیون و تصحیح عملکرد وی - پرسش و پاسخ در مورد دستورالعمل های واکسیناسیون و آخرین کتابچه واکسیناسیون وزارتخانه 	<ul style="list-style-type: none"> - انجام واکسیناسیون و ارائه خدمات مربوطه - شرکت در پرسش و پاسخ
سوم	<ul style="list-style-type: none"> - نظارت بر عملکرد دانشجو و تصحیح آن - مروری برواکسن های : هپاتیت ، ثلاث، پولیو، توام بزرگسال و خردسال، ب ث ژ MMR به شکل پرسش و پاسخ 	<ul style="list-style-type: none"> - گزارش صبحگاهی - انجام واکسیناسیون و ارائه خدمات مربوطه - شرکت در پرسش و پاسخ

ارزشیابی

- در پایان دوره فعالیت عملی ومهارتهای دانشجو بر اساس فرم بررسی عملکرد وا استفاده از مقیاس ۴ بخشی به شرح ذیل سنجش می شود
 - ۰ = بدون عملکرد و غیر قابل قبول است .
 - ۱ = ضعیف : نیاز شدید به کمک و راهنمایی توسط مربی دارد .
 - ۲ = متوسط : نیاز به کمک و راهنمایی توسط مربی دارد .
 - ۳ = خوب : نیاز کم به کمک و راهنمایی توسط مربی دارد .
 - ۴ = عالی : بطور مستقل وبدون نیاز به کمک و راهنمایی مربی فعالیت را انجام می دهد .

فرم ارزشیابی مهارت دانشجو در واحدهای مادری و کودکی

نام دانشجو :

زمان شروع: زمان خاتمه :

سن کودک :

1	75/0	5/0	25/0	0	موارد ارزشیابی
					<p>(الف)</p> <p>۱- وسایل لازم برای انجام کار را چک کرد (مکمل ها، وسایل پیشگیری از بارداری ، فرم ها و دفاتر)</p> <p>۲- دقت و صحت ترازوها و فشارسنج را کنترل نمود .</p> <p>۳- کارت پایش رشد و پرونده را از نظر زمان مراجعه بررسی کرد .</p> <p>۴- کودک را به روش صحیح توزین نمود .</p> <p>۵- قد کودک را بر حسب سن در وضعیت خوابیده یا ایستاده به روش صحیح اندازه گیری کرد.</p> <p>۶- دور سر کودک را در قطر اکسیپیتوفرونتال اندازه گیری کرد .</p> <p>۷- اندازه وزن ، قد ، دور سر را ثبت و نمودار آنرا در پرونده و کارت پایش رشد رسم کرد .</p> <p>۸- نمودارهای رشد را برای مادر تفسیر و آموزش های لازم را ارائه کرد .</p> <p>۹- بارعایت سیستم GATHER در مورد آموزش و رشد کودک با مادر مشاوره کرد .</p> <p>۱۰- فعالیت فیزیکی کودک با توجه به سنش بررسی کرد .</p>
					<p>(ب)</p> <p>با توجه به سن کودک وضعیت تغذیه او را بررسی کرد .</p> <p>در شیرخوار زیر ۶ ماه</p> <p>۱- روش شیردهی مادر را مشاهده و در صورت لزوم اصلاح کرد .</p> <p>۲- اهمیت تغذیه انحصاری ، راههای حفظ و تداوم شیردهی ، نشانه های کفایت شیر و اصول تغذیه دوران شیردهی را به مادر آموزش داد .</p> <p>۳- زمان شروع و نحوه تهیه تغذیه تکمیلی را به مادر آموزش داد .</p> <p>۴- ویتامین AD را تجویز و آموزشهای لازم را به مادر داد .</p> <p>شیرخوار ۶-۱۲ ماهه</p> <p>۱- اهمیت شیردهی و راههای حفظ و تداوم شیردهی را به مادر آموزش داد .</p> <p>۲- نحوه تهیه و دفعات تغذیه تکمیلی را بررسی کرد .</p> <p>۳- در مورد مشکلات مربوط به تغذیه تکمیلی آموزشهای لازم را به مادر داد .</p> <p>۴- مکمل ها را تجویز و آموزشهای لازم را به مادر داد .</p> <p>شیرخوار ۱۲-۲۴ ماهه</p> <p>۱- روشهای حفظ و تداوم شیردهی را تا پایان ۲ سالگی را به مادر آموزش داد .</p> <p>۲- رژیم ۲۴ ساعته کودک و غذای خانواده را بررسی و آموزشهای لازم را به مادر داد .</p> <p>۳- نحوه از شیر گرفتن شیرخوار را به مادر آموزش داد .</p> <p>۴- اهمیت و نحوه دادن مکمل ها را از مادر سوال آموزشهای لازم را ارائه کرد .</p> <p>شیرخواران ۲۴-۰ ماهه که تغذیه مصنوعی دارند</p> <p>۱- نکات صحیح تهیه و تغذیه شیرخوار با شیر خشک را آموزش داد . (مقدار ، دفعات ، طرز تهیه ، نکات بهداشتی</p> <p>حین تهیه مطابق دستورالعمل کارخانه سازنده)</p>

1	75/0	5/0	25/0	0	موارد ارزشیابی
					<p>۲-درمورد تغذیه شیرخوار با غذای خانواده ازپایان یک سالگی به مادر آموزش داد.</p> <p>۳-مکمل ها راتجویز ودرمورد استفاده ازان تا ۲ سالگی به مادر آموزش داد . کودک ۲-۸ ساله</p> <p>۱-وضعیت تغذیه (رژیم ۲۴ ساعته) وفعالیت فیزیکی کودک را بررسی نمود .</p> <p>۲-به مادر درمورد تغذیه ورفتارهای صحیح تغذیه ای آموزش داد .</p>
					<p>ج (بررسی تکامل وسایر موارد</p> <p>۱-وضعیت ادرارومدفع کودک را بررسی نموده و آموزشهای لازم را ارائه کرد .</p> <p>۲-سیرتکاملی کودک را (طبق کتابچه راهنما)بررسی واقدمات لازم را انجام داد .</p> <p>۳-مشکلات گوارشی (نفخ ، دل درد ، اسهال ، استفراغ ، یبوست) کودک را ازمادر سوال و آموزشهای لازم را ارائه کرد .</p> <p>۴- وجود بیماری رادر کودک (عفونت های حاد تنفسی وسایر بیماریها) با توجه به علائم بالینی بررسی اقدامات لازم را انجام داد .</p> <p>۵-دهان و دندان کودک را معاینه واقدمات لازم (آموزش ، ارجاع، پیگیری) را انجام داد .</p> <p>۶-درتمام مراحل کار با مادروکودک ارتباط صحیح برقرار کرد .</p>

قسمت الف) ۱۰ نمره

قسمت ب) ۴ نمره

قسمت ج) ۶ نمره

جمع : ۲۰ نمره

فرم ارزشیابی مهارت دانشجو در واحد واکسیناسیون

1	75/0	5/0	25/0	0	موارد ارزشیابی
عالی	خوب	متوسط	ضعیف	خیلی ضعیف	<p>۱- یخچال را از نظر دما، تاریخ انقضا و سلامت واکسن ها نحوه چیدن واکسن ها، تعداد و طرز قرار گرفتن</p> <p>Ice bag ها ، زمان برفک زدایی و شیشه های آب و نمک کنترل کرد.</p> <p>۲- در طول انجام واکسیناسیون بامادر و کودک ارتباط مناسب داشت .</p> <p>۳- کارت واکسیناسیون کودک را از نظر زمان تلقیح و نوع واکسن مورد نیاز کنترل کرد .</p> <p>۴- شرح حال کودک را از نظر موارد منع واکسیناسیون و عوارض قلبی سوال کرد .</p> <p>۵- محل تزریق را به مادر نشان داد و از مادر خواست تا کودک را آماده کند.</p> <p>۶- وسایل لازم را آماده نموده و واکسن را به روش صحیح به داخل سرنگ کشید و محل مناسب تزریق را انتخاب و ضد عفونی کرد .</p> <p>۷- اقدام مناسب به منظور ثابت نگهداشتن محل تزریق انجام داد و واکسن را با اویه مناسب تلقیح کرد</p> <p>۸- در تمام مراحل انجام واکسیناسیون زنجیره سرما را حفظ نمود .</p> <p>۹- عوارض واکسن و مراقبتهای مرتبط را به مادر آموزش داد .</p> <p>۱۰- تاریخ تلقیح واکسن و زمان مراجعه بعدی را در کارت ثبت کرد .</p>
					جمع نمره

فرم بررسی مهارت دانشجویان در واحد تنظیم خانواده

نام دانشجو :

نام ارزشیابی کننده :

1	75/0	5/0	25/0	0	موارد ارزشیابی
					<p>1) مشاوره با متقاضیان مصرف روشهای پیشگیری از بارداری (مراجعه بار اول) به روش</p> <p>GATHER SYSTEM Great (الف)</p> <p>۱- با مراجع سلام و احوالپرسی می نماید . ۲- به مراجع جایی برای نشستن نشان می دهد . ۳- حریم او را رعایت می کند . ۴- به سخنان وی باحوصله گوش می دهد .</p> <p>Ask (ب)</p> <p>۱- شرح حال کامل (طبق رم) تهیه می کند . ۲- تاریخچه طبی و مامایی را بررسی می کند. ۳- معاینات دوره ای را طبق فرم انجام می دهد. ۴- در صورت وجود کنتراندیکاسیون روشهای پیشگیری به پزشک ارجاع می دهد .</p> <p>Tell (ج)</p> <p>۱- نحوه مصرف ، مزایا ، عوارض ، کنتراندیکاسیون روشهای پیشگیری موجود در مرکز را رای مراجع توضیح می دهد . ۲- به زبان ساده و قابل فهم با وی صحبت می کند . ۳- از وسایل سمعی و بصری مناسب استفاده می کند .</p> <p>Help (د)</p> <p>۱- در تصمیم گیری آگاهانه برای انتخاب یک روش مناسب به مراجع کمک می کند . ۲- آزمایشات لازم برای روش انتخابی را درخواست می کند .</p> <p>Explain (ه)</p> <p>۱- آموزشهای لازم در مورد روش انتخاب شده را به مراجع می دهد (نحوه مصرف، مزایا ، درصد شکست) ۲- درباره عوارض احتمالی و علائم خطر روش مصرفی توضیح می دهد ۳- در مورد سوالات مراجع و باورهای غلط وی توضیحات لازم را می دهد .</p> <p>Return (و)</p> <p>۱- زمان ویزیت بعدی مراجع را مشخص می کند . ۲- موارد مراجعه سریع و در صورت بروز علائم (خطر) از مراجع سوال می کند .</p>

منابع:

- درسنامه پزشکی پیشگیری اجتماعی، پارک، جان ادرت. آخرین چاپ.
- روشها و فنون مشاوره، شفیق آبادی، عبدالله. آخرین چاپ.
- اصول مهارتهای بین فردی، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- بهداشت عمومی، رضوی و همکاران، آخرین چاپ
- کتاب ارتباطات دکتر محسنی، آخرین چاپ
- مهارتهای ارتباط بین فردی در بهداشت باروری و تنظیم خانواده. گروه حمایت کشورهای صندوق جمعیت ملل متحد، ترجمه گروه مرکز IEC، وزارت بهداشت. مرکز اطلاعات، آموزش و ارتباطات جمعیت و تنظیم خانواده.
- تغییر دادن رفتارهای کودکان و نوجوانان، کرومبولتز، جان دی کرومبولتز، هلن. آخرین چاپ.
- مفاهیم بنیادی و مباحث تخصصی در مشاوره گلدارد، دیوید، ترجمه حسینیان سیمین-آخرین چاپ
- منابع مربوط به دروس بارداری و زایمان ویلیامز و بیماری های های زنان نواک-آخرین چاپ
- نلسون، مبانی طب کودکان. آخرین چاپ
- کتاب بهداشت عمومی جلد ۳، ۲، ۱ دکتر حسین حاتمی-آخرین چاپ
- مراقبت ادغام یافته کودک سالم (ویژه غیر پزشک). وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس، اداره سلامت کودکان. آخرین چاپ
- مراقبتهای ادغام یافته ناخوشیهای اطفال مانا (ویژه غیر پزشکان). وزارت بهداشت، معاونت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس، اداره سلامت کودکان. آخرین چاپ
- شرح خدمات تیم سلامت و پزشک خانواده، وزارت بهداشت، اداره مدیریت برنامه های سلامت، کمیته بازنگری برنامه های سلامت مرکز توسعه شبکه
- تغذیه تکمیلی کودکان، دفتر بهبود تغذیه جامعه، معاونت بهداشت. آخرین چاپ
- دستورالعمل تغذیه با شیر مادر. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. آخرین چاپ.
- لارنس، تغذیه با شیر مادر. آخرین چاپ
- اسپیروف، اندروکرینولوژی بالینی زنان و ناباروری، آخرین چاپ
- دستورالعمل روشهای پیشگیری از بارداری در جمهوری اسلامی ایران. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس، اداره تنظیم خانواده و جمعیت. آخرین چاپ
- برنامه و راهنمای ایمن سازی، مصوب کمیته کشوری ایمن سازی ۱۳۹۴، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، مرکز مدیریت بیماریهای واگیر

زنجیره سرما. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت سلامت، مرکز مدیریت بیماریها، اداره بیماریهای قابل پیشگیری با واکسن و قرنطینه. آخرین چاپ

دستورالعمل مراقبت عوارض ناخواسته ایمن سازی. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت سلامت، مرکز مدیریت بیماریها، اداره بیماریهای قابل پیشگیری با واکسن و قرنطینه. آخرین چاپ

آخرین شاخصهای بهداشتی و آمارهای اعلام شده در مورد ایران و دیگر کشورهای جهان از سوی وزارت بهداشت و سازمان جهانی بهداشت و دیگر سازمانهای بین المللی نظیر یونیسف، صندوق کودکان بینالمللی، صندوق جمعیت بینالمللی، یونسکو و

آخرین آمارهای جمعیتی اعلام شده از سوی سازمان آمار

دیگر منابع معتبر روز